

SUMMARY

This article justified the main methods of recruitment to ensure the formation of a competent workforce commercial bank, which will help to achieve increased efficiency.

Keywords: recruitment, sources and methods of recruitment, formation personnel.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

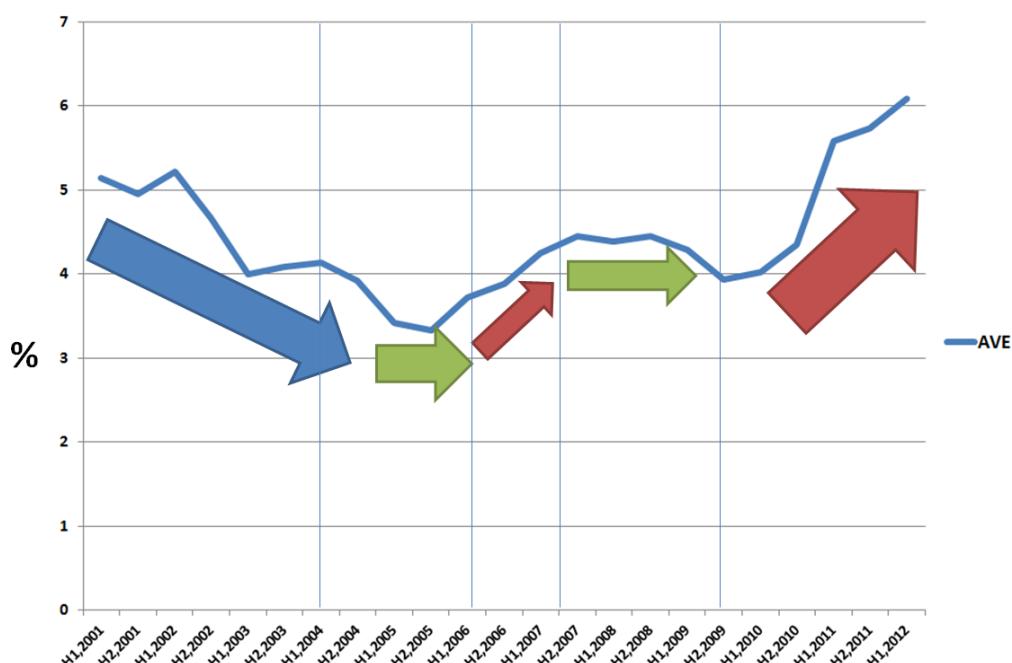
1. Иванова С. Искусство подбора персонала. Как оценить человека за час. – М.: Альпина бизнес букс, 2005. – 168 с.
2. Воронкова В.Г., Белченко А.Г., Попов О.М. Управління людськими ресурсами: філософські засади. Навчальний посібник. – К.: ВД «Професіонал», 2006. – 576 с.
3. Бєліков О. Аутсорсинг як делегування функцій управління / О.Бєліков [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua>
4. Лігоненко Л.О. Аутсорсинг як інструмент оптимізації та підвищення ефективності бізнесу / Л.О.Лігоненко, Л.В.Фролова // Менеджмент. – 2005. - № 6 (48). - С.115-125.
5. Управление персоналом: Учебник для вузов /Под ред. Т.Ю. Базарова, Б.Л. Еремина. – 2-е изд., перераб. и доп. - М: ЮНИТИ, 2005. – 560 с.
6. Терентьева Т.А. Подбор персонала: практические инструменты и приемы. – М.: Эксмо, 2010. – 398 с.

УДК 336.767.3:339.738

КАПИТАЛОВАЯ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТЬ ДОЛГОВЫХ ИНСТРУМЕНТОВ В ЕВРОЗОНЕ: ВАЛЮТНАЯ СТАБИЛЬНОСТЬ И ВНУТРИБЛОКОВАЯ ДИВЕРГЕНЦИЯ ПРОЦЕНТНЫХ СТАВОК

Личев А.П., доктор по экономике, главный исполнительный директор АО «Муниципальная страховая компания», София, Республика Болгария

Исследование политик управления правительственные долгами на вторичных рынках показывает, что займы остаются „самым дискутируемым методом покрытия государственных расходов”¹. Вот почему в охвате исследования автор ставит акцент на долгосрочных долговых процентных ставках как инструменте выражения и оценки национальных налоговых мощностей аккумулирования ресурсов для правительственных целей в условиях общей валюты и с учетом их роли в качестве фактора, исчерпывающего наличные публичные ресурсы для текущей выплаты начисленных процентных ставок по рыночным уровням первичных и вторичных долговых рынков. Для целей научной статьи исследованы ежемесячные данные о долгосрочных процентных ставках на 10-летние долговые ценные бумаги двенадцати стран-учредителей Еврозоны (EC-12) за период с первого полугодия 2001 г. до первого полугодия 2012 г. (23 наблюдения) – см. фигуру 1.

Фигура 1. Средние полугодовые величины долгосрочных процентных ставок для конвергентных целей (EC-12) за период: первое полугодие 2001 г. – первое полугодие 2012 г.

Источник: Eurostat, ECB

Эти проценты играют важную роль для конвергентных целей. „Страны-члены ЕС исчисляют долгосрочную процентную ставку для оценки степени конвергенции. Она определяется согласно требованиям статьи 140 Договора о Европейском сообществе и статьи 4 Протокола относительно критериев конвергенции (сближения). Методологические требования к определению и исчислению долгосрочной процентной ставки разработаны Европейским центральным банком.”² Анализ данных ясно показывает, что налицо позитивный стартовый эффект от реального введения Евро в обращение, после которого первоначально в 2006 г. и в основном после 2009 г. была достигнута обратная коррекция стартовых уровней процентных ставок. Таким образом, для исследования можно поставить гипотезу, что в кризисный период с конца 2008 г. долгосрочные процентные ставки для конвергентных целей отклоняются от Маастрихтских критеріев в Еврозоне-12, что порождает увеличение риска и индуцирует процессы девальвации Евро по отношению к доллару США. Для целей наличная база данных о долгосрочных процентных ставках исследуется через два измерителя риска – стандартное отклонение от средней

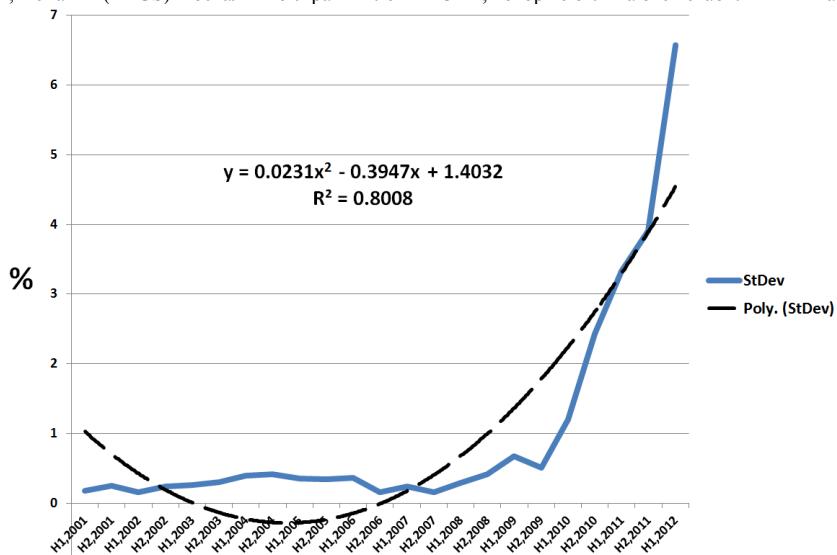
© Личев А.П., 2012

¹ Адамов, В. Теория на финансите (държавни финанси). // Библиотека „Образование и наука”, АИ „Ценов”, кн. 3, 2012, с. 230.

² http://www.bnbg.bnbgweb/groups/public/documents/bnbg_download/st_m_instr_ltir_bg.pdf

величини за наблюдаемые периоды и коэффициент вариации – см. фигуру 2 и фигуру 3.

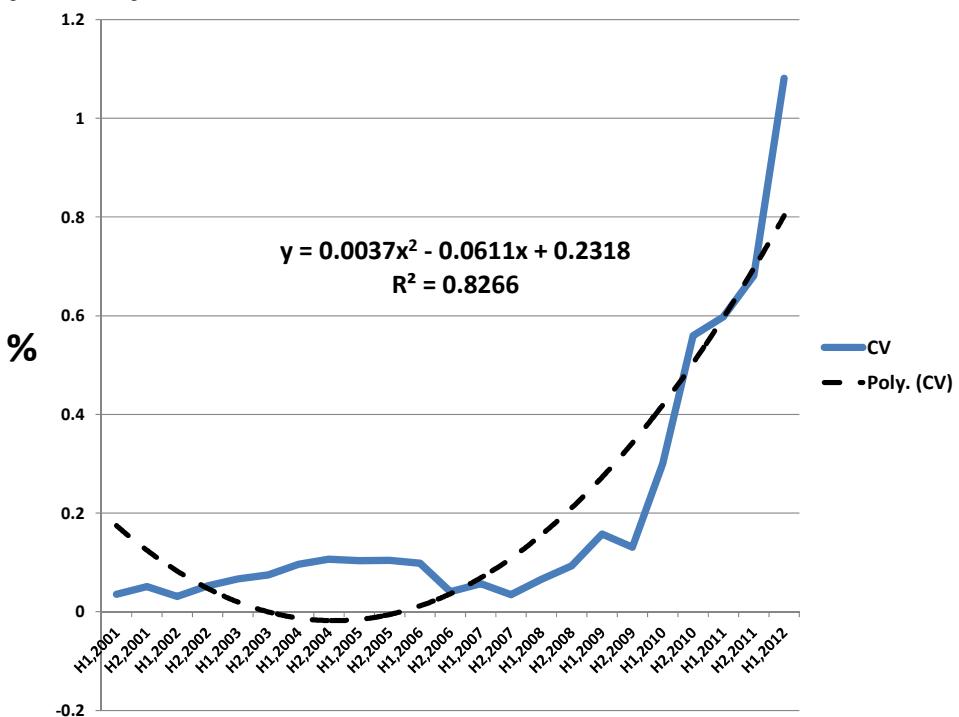
Графический анализ статистических измерителей риска ясно демонстрирует, что после старта кризиса в 2008-2009 гг. в ЕС-12 налицо резкое увеличение отклонения от средней величины по еврозоне долгосрочных процентных ставок для конвергентных целей. Это отклонение обусловлено главным образом внутренней перегруппировкой стран-эмитентов долга следующим образом: группа Португалия, Италия, Ирландия, Греция, Испания (PIIGS) и остальные страны-члены ЕС-12, которые отличаются стабильными макропоказателями.

Фигура 2. Стандартное отклонение средних полугодовых величин долгосрочных процентных ставок для конвергентных целей (EC-12) за период: первое полугодие 2001 г. – первое полугодие 2012 г.

Источник: Eurostat, ECB

В результате увеличиваются „ножницы” разрыва способности двух подгрупп к долгосрочному долговому финансированию по приемлемой „цене” (см. фигуру 4). При исследовании распологаемой базы данных по полугодиям с января 2009 г. были установлены широко раскрытие „ножницы” в средних значениях ежемесечно определяемых долгосрочных процентных ставок для конвергентных целей среди 12-и стран-учредителей Еврозоны.

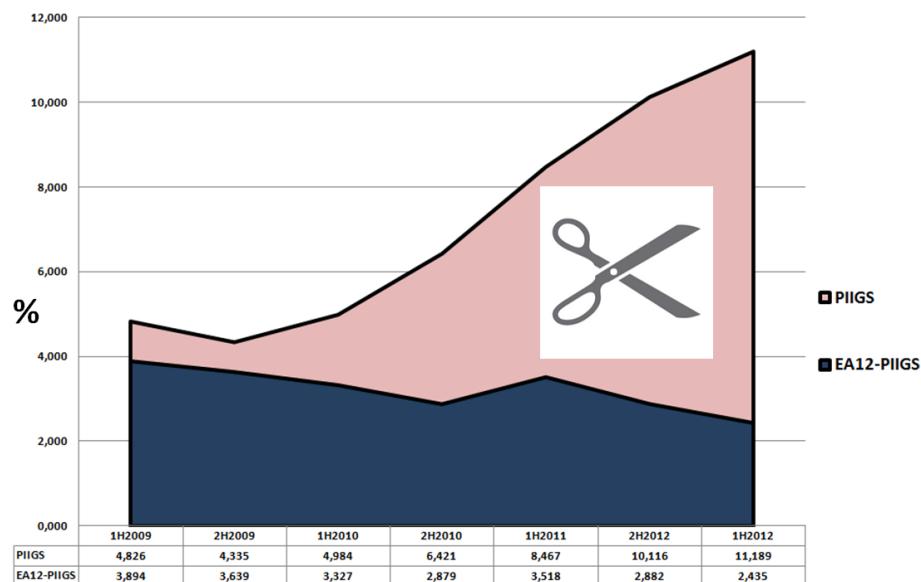

Фигура 3. Коэффициент вариации средних полугодовых величин долгосрочных процентных ставок для конвергентных целей (EC-12) за период: первое полугодие 2001 г. – первое полугодие 2012 г.

Источник: Eurostat, ECB

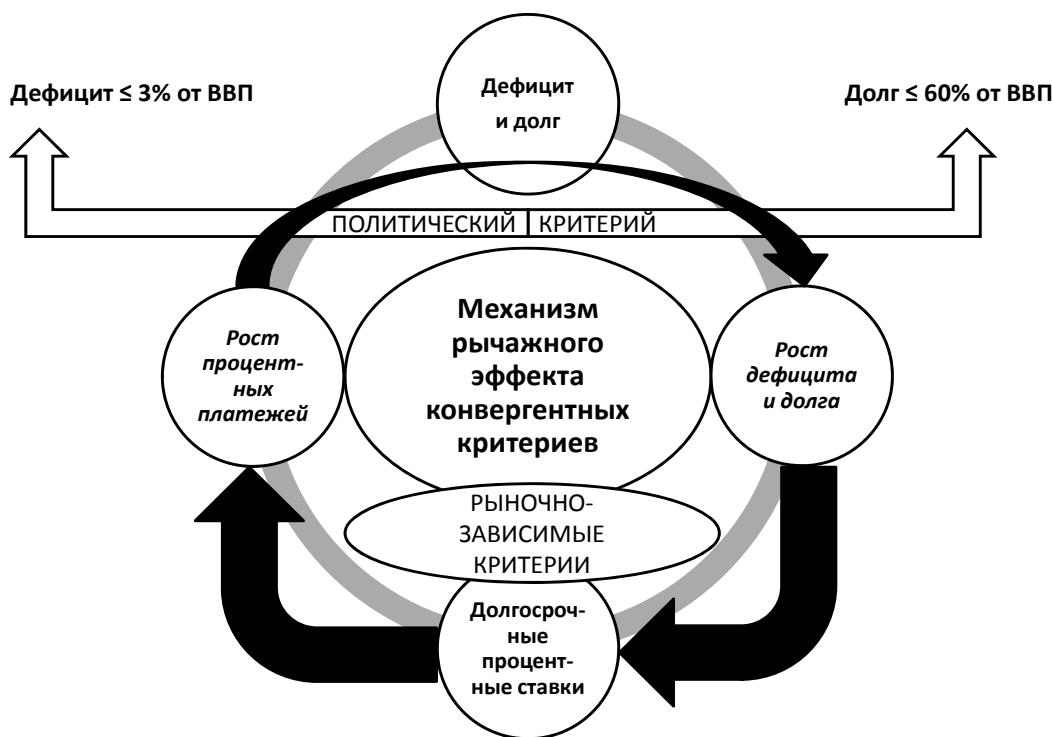
В верхней зоне графика процентные ставки стран группы „PIIGS“ уже превышают 10%, тогда как остальные 7 стран формируют обратный тренд. Более того, можно утверждать, что налицо „бегство“ от рисковых долговых бумаг группы „PIIGS“, обладающих высокой процентной ставкой, к обратному полюсу – низкорисковым, но и с низкой процентной ставкой, долговым бумагам остальных 7 стран (EC-12 минус PIIGS)³.

³ См. подробнее Личев, Ал. Дългосрочните конвергентни лихвени проценти като индикатор на кризата в еврозоната. // Диалог, 2012, бр. 3, с. 56-76.

Фігура 4. Розвиток „ножниць процентних ставок” в Єврозоні-12

По мінію проф. В. Адамова „при сучасних умовах... центральним звеном звязу між бюджетом і інфляцієй являються займи”⁴. Це слідство механізма використання довгових бумаг державством для збільшення фінансового предложення, а далі вплив на „механізм високих цін”⁵. Відтак на основі сучасних даних може бути звернено увагу на звяз між процентно-генеруючими критеріями конвергенції та начислюючими зростаючими процентними преміями (по відношенню до середніх для ЄС-12). Це визначено веде до ребалансування публічних фінансів та формує зростаючий компонент расходів по бюджету, пов'язаний з обслуговуванням зобов'язань. Следовательно, можна установити формування нового, сильного фактора, збільшуючого касовий дефіцит бюджета.

Фігура 5. Рычажный ефект увеличивающихся процентных платежей на дефицит и долг

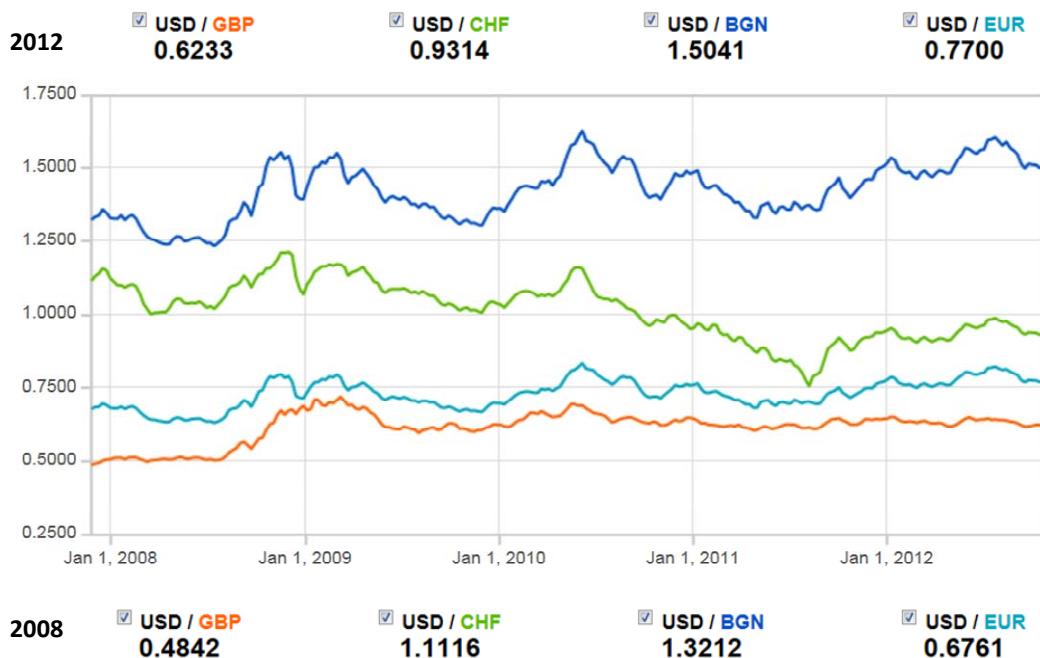
Источник: Личев, Ал. Дългосрочните конвергентни лихвени проценти като индикатор на кризата в еврозоната. // Диалог, 2012, бр. 3, с. 56-76.

Логіка базується на розумінні, що після того як „к суммі внутрішнього бюджетного дефіцита прибавляються і обов'язковості по обслуговуванню зовнішнього зобов'язання ...”⁶ (включаючи обов'язковості, пов'язані з зростаючими процентними ставками по довгостроковим зобов'язанням) досягається рицажний ефект факторів з комбінаторним дією. Ці фактори толкають дефіцит в публічному секторі економік країн групи PIIGS до нових рекордних рівнів.

⁴ См. Адамов, В. Теория на финансите (Държавни финанси). // Библиотека „Образование и наука”, АИ „Ценов”, кн. 3, 2012, с. 282.

⁵ Там же.

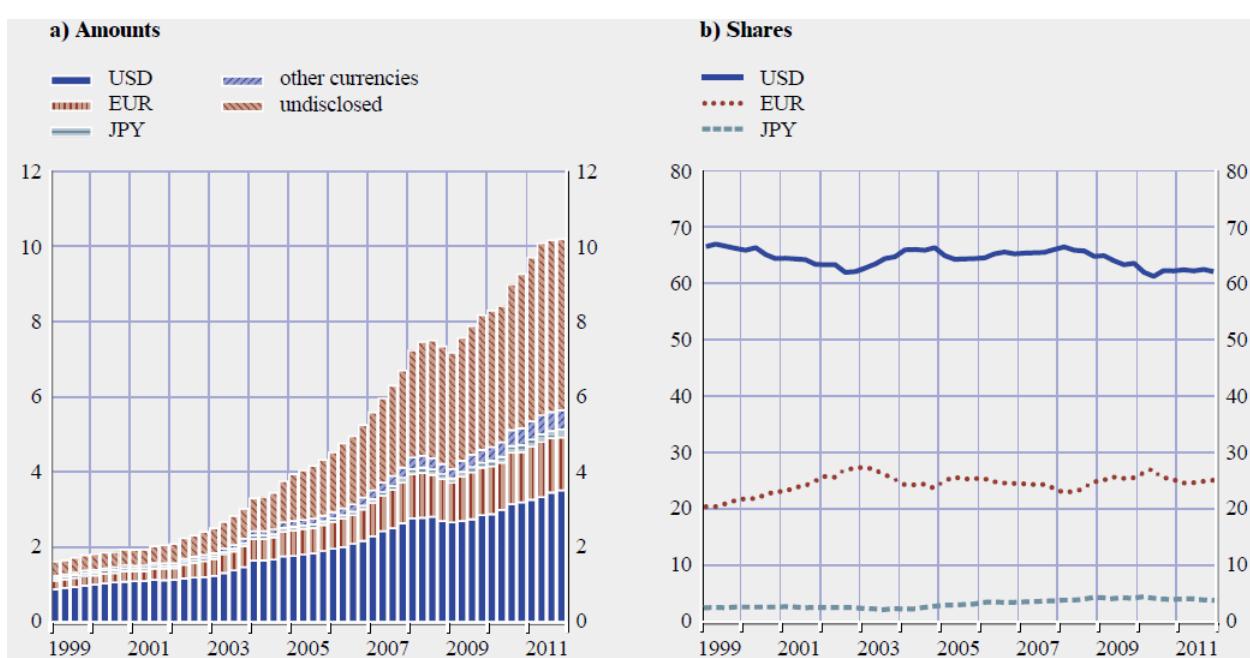
⁶ См. Захаріев, А. Управление на дълга. // Библиотека „Образование и наука”, Свищов, АИ „Ценов”, кн. 18, 2012, с. 16.

Фігура 6. Недельные стоимости валют к USD за период с 01.11.2007 г. по 01.11.2012 г.

Источник: <http://www.oanda.com/currency/historical-rates/>

Следовательно, устанавливается действие механизма рычажного эффекта мультипликации негативного влияния повышающихся процентных ставок на дефицит и долг. Это категорично приводит и к эрозии в общем балансе Маастрихтских критерий. Параллельный просмотр данных об основной мировой паре USD/EUR, однако, не подтверждает с необходимой категоричностью негативный эффект увеличенного стандартного отклонения на долгосрочные процентные ставки в Еврозоне-12 (см. фигуру 6).

Фігура 7. Валютная структура глобальных резервов в иностранной валюте: а) в триллионах USD; б) в процентах.

Источник: The international role of the Euro. ECB, Eurosystem, July, 2012, report, p. 13.

Фактически за последний 5-летний период доллар США стартовал с уровня 0,6836 евроцента за доллар и достиг уровня 0,7723 евроцента за доллар. Девальвация в размере 13,9% за евро может быть определена и как установленная рынком „цена” за ухудшившиеся показатели процентных ставок в Еврозоне. Независимо от девальвации евро в мировом плане коллективная валюта продолжает улучшать свое представление в качестве части глобальных валютных резервов (см. фигуру 7). На конец 2011 г. доля евро в мировых валютных резервах стабилизировалась на уровне 25% в сопоставлении с долларом США, который сохраняет ведущую роль на уровне 62%. Вопрос макроэкономического моделирования: уже не достигнет ли и в какой степени доля евро паритета с долларом США в мировых резервах при более благоприятном развитии кризиса на территории еврозоны и более строгой фискальной дисциплине стран группы PIIGS.

В настоящей статье развивается критический взгляд на дивергенцию процентных ставок и валютную стабильность в Еврозоне-12. Обосновывается важность долгосрочных процентных ставок как индикатора финансово-экономического кризиса. Развитый анализ долгосрочных процентных ставок в Еврозоне-12 подтверждает, что до 2008 г. налицо позитивная динамика долгосрочных процентных

ставок по долгу всіх 12-ти стран-учредителей Єврозони. Після 2008 р. резко возрастает дивергенція процентних ставок, что являється отражением влияния в основном подгруппы PIIGS. Значительное увеличение процентных ставок по долгу стран PIIGS формирует негативный рычажный эффект на Мaaстрихтские критерии „бюджетный дефицит” и „максимальный долг”. Обзор данных об основной мировой валютной паре USD/EUR, однако, не подтверждает с необходимой категоричностью негативный эффект увеличенного стандартного отклонения на долгосрочные процентные ставки в Єврозоне-12. Девальвація в размірі 13,9% за євро по відношенню до долару США (за період 2008-2012 рр.) може бути визначеною як установлена ринком „ціна” за ухудшившися показатели процентних ставок в Єврозоні.

РЕЗЮМЕ

В качестве цели настоящей статьи определено развитие критического анализа связи между валютной стабильностью и расхождением в процентных ставках в рамках еврозоны.

Ключевые слова: еврозона, валютный курс, стабильность, процентные ставки

РЕЗЮМЕ

В якості мети цієї статті визначено розвиток критичного аналізу зв'язку між валютою стабільністю і розбіжністю в процентних ставках в рамках еврозони.

Ключові слова: еврозона, валютний курс, стабільність, процентні ставки

SUMMARY

The goal of this article defined the development of critical analysis of the relationship between monetary stability and the divergence in interest rates in the euro area.

Keywords: euro zone, exchange rate stability, interest rates

СПИСОК ИСТОЧНИКОВ:

1. Адамов, В. Теория на финансите (Държавни финанси). // Библиотека „Образование и наука”, АИ „Ценов”, кн. 3, 2012.
2. Захарiev, A. Управление на дълга. // Библиотека „Образование и наука”, Свищов, АИ „Ценов”, кн. 18, 2012.
3. Личев, Ал. Дългосрочните конвергентни лихвени проценти като индикатор на кризата в еврозоната. // Диалог, 2012, бр. 3, с. 56-76.
4. The international role of the Euro. ECB, Eurosystem, July, 2012, report
5. www.bnb.bg/bnbweb/groups/public/documents/bnb_download/st_m_instr_ltir_bg.pdf
6. <http://www.oanda.com/currency/historical-rates/>

УДК 658.336

КАДРОВИЙ АУДИТ В ПРАКТИЦІ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ: СУТНІСТЬ ТА ПАРАМЕТРИ ЗАСТОСУВАННЯ

*Миколайчук І.П., к.е.н., професор кафедри менеджменту організацій Київського економічного інституту менеджменту
Дроздов Н.С., аспірант кафедри менеджменту організацій Київського економічного інституту менеджменту*

Усвідомлюючи центральне положення людських ресурсів на підприємстві, управління персоналом перетворилося сьогодні на таку ж важливу організаційну функцію, як управління фінансами або управління виробництвом, а керівники кадрових служб стали повноправними членами вищого керівництва більшості вітчизняних компаній. В процесі еволюціонування функціонального та змістового навантаження роботи кадрових служб виникає практична необхідність узгодження всіх цілей по роботі з персоналом із стратегічними цілями підприємства, що привело до реструктуризації кадрових служб в підрозділи з управління людськими ресурсами. Управління людськими ресурсами, на відміну від управління персоналом, повинне здійснюватися всіма управлінськими працівниками підприємства, а не тільки кадровим підрозділом, оскільки містить такі складові, як забезпечення працівників ресурсами, циркуляція інформації всередині організації, забезпечення безпеки тощо.

Індикатором успішності діяльності будь-якого підприємства є, як правило, підсумкові економічні критерії, стабільність і конкурентоспроможність тощо. Але існує ряд специфічних показників, без яких діяльність підприємства не може бути успішною: результативність (ефективність) діяльності структурних підрозділів і окремих працівників; рівень задоволеності працівників результатами своєї діяльності, умовами та організацією праці на даному підприємстві; плинність кадрів; дотримання вимог трудової дисципліни; наявність конфліктів на всіх рівнях трудових відносин; готовність персоналу до організаційних змін; характер соціально-психологічного клімату й особливості організаційної культури, що склалися в організації. В зв'язку з цим важливо не лише організовувати та контролювати роботу з кадрами, але й постійно вести пошуки нових шляхів для її поліпшення. Для досягнення заданої мети і призначений організаційно-кадровий аудит, покликаний визначити, в якому ступені система управління персоналом, що містить процес використання персоналу, сприяє реалізації завдань підприємства в цілому, оскільки аудит персоналу є одним зі способів зовнішнього оцінювання діяльності організації (зокрема, аналізу трудових показників) та особливим напрямом аудиторської діяльності.

Актуальність вивчення питань, пов'язаних з проведенням організаційно-кадрового аудиту на підприємствах різних галузей, обумовлена інтересом до вирішення проблеми підвищення ефективності управління персоналом, що все далі більше стає визначальним чинником конкурентоспроможності будь-якого підприємства.

Метою статті є обґрутування концептуальних засад кадрового аудиту як організаційного явища в практиці управління персоналом вітчизняних організацій.

Аналіз останніх публікацій та досліджень з даної проблеми показав, що значний вклад в розробку технології, принципів і методів управління персоналом та кадрового аудиту внесли такі зарубіжні автори як: М.Армстронг, І.Метцнер, Т.Пітерс, Р.С.Сміт, Р.Уотермен та ін., серед російських авторів можна виділити таких як: Т.Ю.Базаров, Б.Л.Єрмолін, Ю.Г.Одьогов, Т.В.Ніконова, А.Я.Кібанов, І.В.Колбасов та багато інших. Разом з тим, до вирішення проблеми формування та застосування кадрового аудиту вітчизняних організаціях долучалися в своїх дослідженнях такі науковці як А.Г.Беліченко, В.Г.Воронкова, О.В.Крушельницька, В.Лученко, Д.П. Мельничук, В.В.Немченко, О.М.Попов, С.Романів, О.Піронкова, С.Ф.Поважний та інші.

Виклад основного матеріалу. У ситуації реформування різних сфер життя українських громадян потреба в організаційно-кадровому аудиті стає більше затребуваною – завдяки його винятковій важливості. Структурні зміни відбуваються в усіх сферах управління: від глобального, загальнодержавного рівня – до рівня окремого підприємства і саме люди визначають напрями їх подальшого реформування.

Проблема організаційно-кадрового аудиту до сьогодні не має конкретних загальновизначених методик рішення у вітчизняній практиці управління. Теоретичні та практичні дослідження даної проблеми показали, що методика його проведення доки ще недостатньо розроблена для практичного застосування, при цьому окремі діагностичні процедури можуть використовуватися в управлінні персоналом та оцінюванні ефективності певних процесів. Але максимально повний і достовірний об'єм інформації може надати тільки цілісна система організаційно-кадрового аудиту. Окрім діагностичні процедури організаційно-кадрового аудиту застосовуються також відносно процесу використання персоналу.